

jeg, at det fra alle Sider maa erkjendes, at der for disse er givet en overmaade fri Valglov, idet den høist beskattede Femtedel af Skatteyderne der kun vælger den mindre Del af Byraadet. Jeg vil i det Mindste se; førend jeg tror det, at det er muligt at opstille nogen mildere Form for den Bestyrelse, som det hidtil dog har været anset for nødvendigt at tilveiebringe for dem, der yde det største Bidrag til Kommunens Fornødenheder. Jeg tror, at det gjælder om Rjebstæderne som om alle vore Kommuner, at de Kommunallove, som vi have faaet, have virket overmaade godt og netop have bidraget til at udslette Forskjellighederne mellem de Samfundsklasser, som tage Del i og have Udgang til at vælge til Kommunens Bestyrelse. Der er paa et andet Sted blevet opstillet den Sætning, at man ved at have delt Bælgerne i Kommunerne saaledes, som man har gjort, tillige har bevirket, at de Valgte nu maa betragtes som henhørende til tvende forskjellige Afdelinger, hvis Ansuelser ere ganske forskjellige. Men dette er efter min Erfaring en fuldstændig feilagtig Betragtning. Jeg tror ikke, at Nogen, som kjender noget til Byraadene eller Amtsråadene, virkelig er af denne Mening. Jeg har nu i 27 Aar deltaget i at lede ikke alene Byraadsforhandlinger, men ogsaa til sine Sider Amtsråadsforhandlinger, og jeg har ikke kunnet se, at Afgjørelsen af Sagerne og Afstemningen i disse har grupperet sig efter de Valgklasser, hvorfra de enkelte Medlemmer vare udgaaede. Jeg tror, at denne Forskjel fuldstændig svinder bort, naar de Valgte komme i den samme Forsamling, ligesom det ogsaa er vist, at de Høistbeskattede ikke sjældent have søgt deres Valg netop blandt dem, som ikke hørte til de Høistbeskattedes Klasse, medens det omvendt endnu oftere er Tilfældet, at den almindelige Bælgeklasse søger sin Mand netop blandt de allermest Formuende og Konserverative af Befolkningen. Jeg benytter Leiligheden til tillige at udtale, at, naar det er blevet sagt, at dette, at man havde sat formuende Folk eller Mænd, valgte af og blandt de Høistbeskattede, ind i Byraadene, havde medført dels mindre Sparommelighed med Hensyn til Udgifterne og dels en større Lyft til at sætte store Foretagender i Gang

osv., saa er det efter min Erfaring en fuldstændig urigtig Betragtning. Det er ganske vist, at de, der ere de rigeste Mænd i Byraadene, næsten altid have været de, som vansteligst have ladet sig bevæge til at bevilge store Udgifter, og dertil er der jo ogsaa en meget nærliggende Grund. Men jeg bør derhos tillige tilføie — og det vil vistnok ogsaa Enhver, der har havt Sæde i noget Amtsråd, Byråd eller Sogneråd, Stadfæste —, at, hvorledes end de forskjellige Valg have fundet Sted, saa have Bestræbelserne efter Valgene fra alle de Valgtes Side bestandig gaaet ud paa netop fortrinsvis at udføre, hvad der kunde være til Nytte for de mindre gunstige stillede Samfundsklasser. Naar jeg ser tilbage paa, hvad der saaledes i Kommunerne er blevet udført, da maa jeg udtale, at det i Sandhed er Uret at ville sige, at de mere velstillede Samfundsklasser have benyttet deres Indflydelse til at tilveiebringe Foretagender, som overveiende vare i deres egen Interesse. Nei, Alt, hvad der næsten overalt i Kommunerne er blevet gjort, har netop fornemmelig havt det Diemed at tilveiebringe en bedre Stilling for de mindre begunstigede Samfundsklasser. I dette Diemed har man bygget nye Skoler, nye Fattiggaarde og Sygehuse, ydet Bidrag til mange velgjørende Indretninger osv. Jeg tror, at det ligger i Alles Villie og i vor Befolknings hele milde Karakter, at der hos Alle netop er en stærk Stræben og Lyft til at bringe de mindre gunstige stillede Samfundsklasser i Beiret. De Sigtelser, der, som nævnt, ere blevne fremsatte imod den Maade, hvorpaa Kommunalbestyrelserne have virket, finder jeg derfor i allerhøieste Grad uberettigede og i Strid med de virkelige Forhold.

Endnu skal jeg blot bemærke, at, dersom man vilde følge dette Lovforslags Anvisning at benytte en Valgbarhedsænsus og derhos gaa saa langt ned med denne, som det dert foreslaas, saa vilde man komme til mærkelig smaa Beløb, og det skulde da let ses, at denne Censur ikke vilde betyde Noget som helst, ligesom en Valgbarhedsænsus derhos i det Hele, hvor høit man end sætter den, ikke i og for sig har nogen egentlig Betydning, fordi der altid vil kunne findes enkelte Personer indenfor en hvilken-